

بیمارستان مادر و کودک شوشتری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی

شیراز

هیستروسکوپی

شماره سند: PM-Ed-27-1ed

تهیه کننده:

واحد آموزش سلامت - آذر 1403

تأیید کننده: مدیر خدمات پرستاری مامایی

/سوپروایزر آموزشی

تأیید کننده نهایی: فوق تخصص آنکولوژی

زنان - دکتر ارشدی

منبع: ویلیامز

هیستروسکوپی چیست ؟

روشی است که از آن برای بررسی داخل رحم استفاده می‌شود

این کار با استفاده از هیستروسکوپ انجام می‌شود. تصاویر به دست آمده از داخل رحم، از طریق این دستگاه به یک مانیتور فرستاده می‌شود و پزشک می‌تواند محیط داخل رحم را به خوبی مشاهده کند. این یک روش مناسب با حداقل درد برای مشاهده داخل رحم است که نیازی به بریدگی پوست ندارد و به سرعت انجام می‌شود. گاهی با انجام این عمل میتوان از اعمال جراحی سخت مانند برداشتن رحم جلوگیری کرد.

هیستروسکوپ در واقع لوله ای نازک بوده که دکتر زنان از آن در جهت ورود به واژن و بررسی دهانه رحم و داخل رحم استفاده می‌کند. این لوله نازک دارای لنز دوربین در انتهای بدنه خود می‌باشد که تصاویر را بر مانیتور پزشک نمایان می‌کند. گاهی با استفاده از هیستروسکوپ ابزاری مخصوص به نمونه برداری یا لیزر را وارد واژن و رحم می‌کنند که هیستروسکوپی درمانی به همراه تشخیصی می‌باشد.

انواع هیستروسکوپی و رایج ترین موارد استفاده از آن

از رایج‌ترین علل استفاده از هیستروسکوپی باید به شناسایی علت خونریزی‌های ناشی از قاعدگی‌های نامنظم اشاره کرد. به طور کلی، این روش به دو صورت تشخیصی و درمانی انجام می‌شود.

مزایای هیستروسکوپی

از جمله مزایای این پروسه می‌توان به دوران نقاهت کوتاه، بروز کمترین عوارض، کاهش احتمال عفونت به دلیل نداشتن برش، کاهش نیاز به استفاده از مسکن‌ها، و جلوگیری از باز کردن شکم برای انجام عمل جراحی اشاره کرد.

نکات مرتبط با آمادگی برای انجام هیستروسکوپی

به سؤالاتی که توسط پزشک یا پرستار پرسیده می‌شود با دقت پاسخ دهید.

اگر از شما خواسته شده که فرم رضایت‌نامه را پر کنید، آن را با دقت مطالعه کنید و سؤالات و ابهامات خود را بپرسید در انجام معاینه فیزیکی برای اطمینان از سلامتی با پزشک همکاری کنید.

اگر پزشک انجام آزمایشی را پیش از هیستروسکوپی تجویز کرده، لازم است در روز انجام این عمل نتایج آن را به همراه خود داشته باشید.
اگر لازم است هیستروسکوپی را تحت بیهوشی عمومی انجام دهید، توصیه می‌شود که پیش از عمل ناشتا باشید و از شب قبل غذا نخورید.

در صورت حساسیت به دارو یا مواد خاصی که ممکن است در طول پروسه از آن استفاده شود، پزشک را از آن مطلع سازید.

در مورد هر داروی بدون نسخه یا تجویزی، مکمل‌های غذایی که مصرف می‌کنید، با پزشک خود صحبت کنید در صورتی که به بیماری خونی مبتلا هستید، یا از داروهای رقیق کننده خون یا داروهایی که بر عمل انعقاد خون اثر می‌گذارند (مثل وارفارین، هپارین، آسپرین، انوکسپورین، آپیکسابان و...)، استفاده می‌کنید، حتماً این موضوع را به اطلاع پزشک برسانید.

در صورتی که بیمار استرس زیادی داشته باشد، ممکن است پزشک توصیه کند که پیش از هیستروسکوپی از

داروی آرام‌بخش استفاده شود. گاهی هم از دارو یا ابراز‌هایی به نام دیلاتور برای کمک به باز کردن دهانه رحم استفاده می‌کنند.

- برای داشتن دید مناسب از داخل رحم بهتر است هیستروسکوپی را بعد از پرپود و قبل از تخمک‌گذاری انجام دهید تا نتیجه بهتری به دست پزشک برسد.

عمل هیستروسکوپی چگونه انجام می‌شود؟

ممکن است به شما گفته شود قبل از عمل بستری شوید تا برای آماده سازی رحم و واژن، دارو دریافت کنید. چنانچه هدف از انجام این پروسه، صرفاً تشخیص بیماری باشد می‌توان بدون بیهوشی و از طریق بی‌حسی اقدام به انجام آن نمود و تقریباً ۱۰ - ۵ دقیقه به طول می‌انجامد.

اما اگر مقصود از انجام آن، درمان باشد؛ حدوداً ۳۰ دقیقه طول خواهد کشید و فرد باید تحت بیهوشی سبک قرار گیرد. باید توجه داشت که بیمار در پایان درمان با این فرآیند، ممکن است بستری گردد قبل از عمل مثانه تان را تخلیه می‌کنید.

روی تخت جراحی، به پشت دراز می‌کشید و پاهایتان را در رکاب‌هایی قرار می‌دهید.

ناحیه ی واژن با محلول ضد عفونی پاک‌سازی می‌شود. پزشک ممکن است قبل از وارد کردن هیستروسکوپ، دهانه ی رحم را باز کند.

پزشک هیستروسکوپ را وارد واژن و از طریق دهانه ی رحم، وارد رحم می‌کند.

پزشک برای باز کردن رحم و داشتن دید بهتر، مایع یا گازی را از طریق هیستروسکوپ تزریق می‌کند. پزشک دیواره ی رحم را برای یافتن مشکلات احتمالی بررسی می‌کند. ممکن است عکس یا فیلم یا نمونه‌های بافتی گرفته شود.

اگر به عملی همچون برداشت فیبروئید احتیاج داشته باشید، پزشک ابزارهایی را از طریق هیستروسکوپ وارد می‌کند برای عمل‌های پیچیده‌تر، پزشک برای دیدن هم‌زمان بیرون رحم، ابزار دیگری را از طریق شکم (لاپاراسکوپی) وارد می‌کند.

پس از اتمام کار، پزشک هیستروسکوپ را خارج می‌کند.

در برخی موارد، داروهای مسکن جهت تسریع روند بهبودی از سوی دکتر زنان برای بیمار در نظر گرفته خواهد شد. در صورتی‌که هم‌زمان با هیستروسکوپی جراحی نیز انجام شده باشد، بیمار باید چند روزی را در منزل استراحت کند.

بیمار بلافاصله بعد از انجام پروسه درمانی قادر به خوردن و آشامیدن مواد غذایی می‌باشد.

در صورتی‌که این روش با بی‌حسی موضعی و در مطب انجام شود، بیمار یک تا دو ساعت بعد می‌تواند به خانه برگردد. اما اگر بیمار تحت بیهوشی قرار گرفته باشد، تا زمان برطرف شدن اثرات داروی بیهوشی باید در بیمارستان بماند.

برقراری رابطه جنسی به مدت تقریباً یک هفته ممنوع

می‌باشد. این کار از انتقال عفونت پیشگیری می‌کند.

استحمام، مانند روال قبل می‌تواند انجام شود.

رژیم غذایی بعد از هیستروسکوپی می‌تواند مانند روال قبل ادامه داشته باشد. تنها در صورت بروز معده درد، غذاهای ساده‌تر و یا ماست مصرف کنید.

زمان مصرف داروهای رقیق‌کننده خون مانند وارفارین و یا آسپیرین، را با نظر پزشک خود آغاز کنید.

اگر قصد بارداری دارید بهتر است در رابطه با آن با پزشک معالج خود مشورت کنید.

- با بروز علائم ترشح واژینال و تب به پزشک خود مراجعه کنید.

دوران نقاهت بعد از عمل

بعضی از خانم‌ها پس از هیستروسکوپی ممکن است گرفتگی عضلات مشابه درد پرپود را تجربه می‌کنند که معمولاً پس از چند روز از بین می‌رود. البته رفتارهای بدن بعد از انجام عمل متغیر و ممکن است در افراد مختلف متفاوت باشد.

۲ تا ۳ روز پس از عمل خونریزی واژینال طبیعی است. خونریزی شما ممکن است شامل لک شدن تا خیس شدن لباس زیر باشد که به صورت متناوب و هر ۲ تا ۳ ساعت یکبار باشد. اگر خونریزی شامل لخته‌های خونی بزرگ باشد به پزشک مراجعه کنید.

موارد منع عمل هیستروسکوپی

در صورتی‌که بانوان یکی از شرایط زیر را برخوردار باشند این پروسه بر روی آن‌ها انجام نمی‌شود و پزشک زمانی دیگر را برای انجام آن تعیین می‌کند که این موارد عبارت‌اند از عفونت ادراری، عفونت واژن، سرطانهای دهانه رحم، انسداد و تنگی دهانه رحم، حاملگی

آیا این عمل دردناک است؟

این پروسه در صورت نیاز به انجام جراحی یا تشخیص پزشک با بی‌حسی یا بیهوشی انجام می‌شود از همین رو در طول انجام عمل هیستروسکوپی افراد هیچ دردی را احساس نمی‌کنند. اما در رابطه با درد پس از این فرآیند باید بگویم که

احساس درد در افراد مختلف، متفاوت می‌باشد، اغلب زنان دردی ندارند یا ممکن است شدت درد احساس شده بسیار کم باشد که به راحتی قابل تحمل می‌باشد و می‌توان در صورت نیاز از داروهای مسکن استفاده کرد. البته لازم است قبل از انجام هر کاری و مصرف هر نوع داروی با پزشک خودتان مشورت کنید.

بعد از هیستروسکوپی، بارداری صورت می‌گیرد؟

بله بعد از اینکه عمل هیستروسکوپی صورت گرفت، یعنی پولیپ و میوم و یا چسبندگی رحم برطرف شد و از باز بودن لوله رحم اطمینان حاصل گردید، بارداری موفق انجام می‌شود و زوجین باید اقدامات بارداری خود را زیر نظر پزشک انجام دهند.

